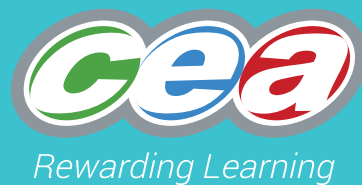

GCSE

Sonraíocht GCSE CCEA Ceol

Le teagasc den chéad uair ó Mheán Fómhair 2017
Le measúnú den chéad uair Samhradh 2019
Le bronnadh den chéad uair Samhradh 2019
Cód Ábhair: 7010

Is é atá sa doiciméad seo, aistriúchán ar Chaibidil 3, Inneachar Ábhair, den tSonraíocht.

3 Inneachar Ábhair

Tá trí chomhpháirt déanta againn den chúrsa. Tá inneachar gach comhpháirte agus na torthaí foghlama faoi seach anseo thíos.

3.1 Comhpháirt 1: Taibhiú agus Breithmheas

Ullmhaíonn daltaí píosaí le haghaidh taibhiú aonair agus taibhiú ensemble. Déanann siad plé agus breithmheas ar a dtaibhithe féin agus ar chuid taibhithe daltaí eile.

Inneachar	Torthaí Foghlama
Taibhiú (CM1)	<p>Ba chóir do dhaltaí a bheith ábalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • taibhiú aonair agus taibhiú ensemble a chruthú le smacht teicniúil agus le cruinneas; • intinní an chumadóra a léiriú agus a chur in iúl le ciall chuí don stíl;
Taibhiú aonair	<ul style="list-style-type: none"> • taibhiú aonair a chruthú a léiríonn tuiscint ar an chlár roghnaithe agus a chuireann i bhfeidhm gnéithe stíle a fhóireann dó; • taibhiú aonair a chruthú a bhaineann úsáid chuí as luas, dinimic chodarsnach, fuaimniú agus frásáil;
Taibhiú ensemble	<ul style="list-style-type: none"> • taibhiú ensemble a chruthú a léiríonn tuiscint ar an chlár roghnaithe agus a chuireann i bhfeidhm gnéithe stíle a fhóireann dó; • meon ensemble a léiriú i dtaibhiú; • cothromaíocht chuí idir páirteanna in ensemble a bhaint amach; • taibhiú le ciall do dhinimic in ensemble;
Breithmheas (CM4)	<ul style="list-style-type: none"> • trácht géarchúiseach a dhéanamh ar an cheol a sheinneann siad; agus • breithmheas a thabhairt ar a dtaibhiú agus é a phlé.

Inneachar	Torthaí Foghlama
Breithmheas (ar lean.)	<p>Ba chóir do dhaltaí a bheith in ann:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na gnéithe a leanas den chlár a phlé:<ul style="list-style-type: none"> – réasúnaíocht a gcuid roghanna; – an teideal, an cumadóir agus an t-inneachar stíle; – na dúshláin theicniúla a casadh orthu agus iad ag ullmhú agus an dóigh ar sháraigh siad iad; agus – coinbhinsiúin stíle na bpíosaí; agus • plé a dhéanamh ar mhionsonraí na dtaifeadtaí agus/nó na dtaibhithe ar éist siad leo agus ar an tionchar a bhí acu sin ar a dtaibhiú deiridh.

3.2 Comhpháirt 2: Cumadóireacht

Cumann daltaí **dhá** phíosa ceoil. Scríobhann siad ceann acu sin mar fhreagairt ar spreagthach réamheisiúna. Taifeadann siad a saothair agus soláthraíonn siad scór, príomhbhileog nó cuntas scríofa ar a gcuid oibre.

Gheofar cur síos iomlán ar mheasúnú ar Roinn 6.4 agus Aguisín 4.

Inneachar	Torthaí Foghlama
Cumadóireacht (CM2)	<p>Ba chóir do dhaltaí a bheith ábalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • smaointe ceoil a chruthú agus a fhorbairt; • acmhainní ceoil a thuiscint, iad a rialú agus úsáid a bhaint astu go héifeachtach; agus • úsáid leanúnach éifeachtach a bhaint as na rudaí a leanas taobh istigh de stíl nó de sheánra roghnaithe: <ul style="list-style-type: none"> – struchtúr; – armóin; – uigeacht; – rithim; – timbre; agus – teicneolaíocht ceoil.

3.3 Comhpháirt 3: Éisteacht agus Breithmheas

Tógann daltaí ar an eolas, an tuiscint agus an léirthuisicint ar cheol a ghnóthaigh siad i gComhpháirteanna 1 agus 2. Forbraíonn siad a dtuiscint ar an ghaolmhaireacht idir ceol agus a chomhthéacsanna. Éisteann siad le ceol agus tugann siad breithmheas ar cheol a bhfuil siad eolach nó nach bhfuil siad eolach air a chum réimse cumadóirí, idir fhir agus mhná, taobh istigh de na ceithre Réimse éigeantacha Staidéir:

1. Ceol Clasaiceach an Iarthair 1600–1910

- Handel: *For Unto Us a Child is Born* ó *Messiah*
- Mozart: *Horn Concerto No. 4, third movement*
- Berlioz: *Symphonie Fantastique, fourth movement*

2. Ceol Scannáin

- Coates: *March (The Dam Busters)* ó *The Dam Busters*
- Williams: *Superman Theme* ó *Superman*
- Horner: *Young Peter* ó *The Amazing Spider-Man*

3. Traidisiúin Cheoil na hÉireann

- Beoga: *Prelude Polkas: Prelude Polka, Paddy's Polka No. 2* agus *Millstream Reel*
- Stonewall: *Fife Medley: Boys of Belfast* agus *The Girl I Left Behind*

4. Ceol Pobail 1980– an lá inniu

- Eurythmics: *Sweet Dreams (Are Made of This)*
- Ash: *Burn Baby Burn*
- Florence and the Machine: *Cosmic Love*.

Inneachar	Torthaí Foghlama
<p>Éisteacht (CM3)</p> <p>Eolas agus tuiscint</p> <p>Breithmheas (CM4)</p>	<p>Ba chóir do dhaltaí a bheith ábalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eolas agus tuiscint a léiriú ar choinbhinsiúin stíle agus ar an ghaolmhaireacht idir ceol agus a chomhthéacsanna sóisialta agus stairiúla; • eolas agus tuiscint ar an cheol a léiriú agus a chur i bhfeidhm nuair a bhítear ag plé ceol a bhfuil siad eolach air agus ceol nach bhfuil siad eolach air; • sainstór focal don cheol a úsáid ina gcuid freagairtí; agus • breithiúnais mheastóireachta agus léirmheastacha a dhéanamh ar cheol a bhfuil siad eolach air agus ceol nach bhfuil siad eolach air.

Inneachar	Torthaí Foghlama
<p>Breithmheas (CM4) (ar lean.)</p> <p>Eilimintí ceoil</p>	<p>Ba chóir do dhaltaí a bheith ábalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • úsáid a bhaint as eolas agus tuiscint ar theicnící agus seifteanna taibhithe agus cumadóireachta agus iad ag éisteacht agus ag tabhairt breithmheasa; agus • trácht géarchúiseach a dhéanamh ar na heilimintí ceoil a leanas maidir leis na saothair dhualgais agus le ceol nach bhfuil siad eolach air ó na Réimsí Staidéir: <ul style="list-style-type: none"> – séis: <ul style="list-style-type: none"> seicheamh, ostinato, rif, meiliosma, maisiú, leitmóitífeanna, mórghléas, mionghléas, séiseanna modúla agus peinteatonacha, idirchéimeanna, athdhéanamh, crómatachas, nótaí tairmtheachtacha, frásáil, fuaimniú, méadú agus laghdú; – armóin: <ul style="list-style-type: none"> troitheáin dhiatonacha, thonacha agus cheannacha, dúnadh (foirfe, neamhfoirfe, tánaisteach agus briste), modhnúcháin go dtí an gléas ceannasach agus go dtí na morghléasanna agus na mionghléasanna coibhneasta agus cordaí cumhachta; – tonúlacht: <ul style="list-style-type: none"> mórghléas, mionghléas, módúil agus gléaschomharthaí go dtí ceithre ghéara nó mhaola; agus – foirm agus struchtúr: <ul style="list-style-type: none"> dénártha, trínártha, rondo, tréchumtha, téama agus breachnuithe, siansa, clár ceoil, coinséartó, oratóir, ceoldráma, réamhcheol, áiria, reacaireacht, dúnadh (<i>cadenza</i>), cór, strófach, seoladh isteach, seoladh amach, véarsa, curfá, sos, 8 meánach, aonar, líonadh druma, ríl, port, polca, cornphíopa, port luascach, fonn, máirseáil agus sraithspé.

Inneachar	Torthaí Foghlama
<p>1. Ceol Clasaiceach an Iarthair 1600–1910 (ar lean.)</p> <p>2. Ceol Scannán</p> <p>3. Traidisiúin Cheoil na hÉireann</p> <p>4. Ceol Pobail 1980–an lá inniu</p>	<p>Ba chóir do dhaltaí a bheith ábalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scileanna breithmheasa a úsáid le hanailís a dhéanamh ar cheol cóiriúil agus ar cheol ceolfhoirneach 1600-1910 a bhfuil siad eolach air agus nach bhfuil siad eolach air, ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo; • eolas agus tuiscint a léiriú ar cheol scannán trí staidéar a dhéanamh ar na saothair dhualgais don Réimse Staidéir seo; • eolas agus tuiscint a léiriú ar cheol ceolfhoirneach scannán san fhichiú haois agus san aonú haois is fiche, ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo; • scileanna breithmheasa a úsáid le hanailís a dhéanamh ar cheol ceolfhoirneach scannán a bhfuil siad eolach agus nach bhfuil siad eolach air, ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo; • eolas agus tuiscint a léiriú ar thraidisiúin cheoil na hÉireann trí staidéar a dhéanamh ar na saothair dhualgais don Réimse Staidéir seo; • eolas agus tuiscint a léiriú ar cheol traidisiúnta na hÉireann agus ar cheol Ultaise, ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo; • úsáid a bhaint as scileanna breithmheasa le hanailís a dhéanamh ar cheol uirlise agus ceol gutha traidisiúnta na hÉireann agus na hUltaise a bhfuil siad eolach agus nach bhfuil siad eolach air, ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo; • eolas agus tuiscint a léiriú ar cheol pobail ó 1980 go dtí an lá inniu trí staidéar a dhéanamh ar na saothair dhualgais ón Réimse Staidéir seo; • eolas agus tuiscint a léiriú ar cheol pobail ó 1980 go dtí an lá inniu (an punc-rac, nuathonn, <i>Britpop</i>, rac malartach, rac agus leictreonaice), ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo; agus • úsáid a bhaint as scileanna breithmheasa le hanailís a dhéanamh ar cheol pobail a bhfuil siad eolach agus nach bhfuil siad eolach air ó 1980 go dtí an lá inniu, ag tagairt do na heilimintí cuí ceoil atá liostaithe roimhe seo.

INVESTORS
IN PEOPLE

